

діяльності через досягнення цілей підприємства не лише в окремих напрямках, але і з орієнтацією на стратегічну перспективу. Що саме дозволяє створювати адаптивні механізми управління ЗЕД, де є можливість інтегрування функцій автоматизованого планування та контролю ефективності управлінської діяльності; дослідження на основі системного підходу стану управління, і, в результаті, отримувати додатковий синергійний ефект від підвищення взаємодії окремих блоків механізму управління зовнішньоекономічною діяльністю.

Література

1. Азовцева И. К., Адаптивный механизм как основополагающий элемент концепции управления экономико-социальными системами [Электронный ресурс] / И.К. Азовцева.
2. Ву Тхьеу Занг, Классификация адаптивной реакции предприятий на воздействия экономической среды / Ву Тхьеу Занг // Проблемы развития предприятий региона в условиях рыночной экономики. – Луганск : ОАО «ЛЮТ», 1998. – С. 85–89.
3. Любич Б. Б. Диагностика механизма управления зовнішньоекономічною діяльністю підприємства / Б. Б. Любич // «Новітня цивілізація: проблеми становлення і трансформації»: міжнародна наукова конференція, 22–23 травня 2008. – Дніпропетровськ : Дніпропетровський університет економіки та права. – С. 174–176.
4. Семенів О. М. Формування адаптаційного потенціалу організації в сучасних умовах / О. М. Семенів, І. І. Грибик, С. О. Буняк // Вісник НУ «Львівська політехніка»: Проблеми економіки і управління. – Львів : Вид-во НУ «Львівська політехніка». – 2004. – № 507. – С. 70–75.
5. Ковальчук С. О. Адаптація маркетингової товарної стратегії до нових умов господарювання (на прикладі швейних підприємств) : автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.04 / С. О. Ковальчук; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. – К., 2009. – 21 с. – укр.
6. Драга Т. В. Методологічні засади адаптації зовнішньоекономічної діяльності до умов світового ринку / Т. В. Драга // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України, науково-практичний збірник. – 2001. – № 4. – С. 73–80.

7. Баулина Т. В. Управление организационными изменениями как важный элемент конкурентоспособности и жизнедеятельности организации / Т. В. Баулина // Экономические проблемы и перспективы стабилизации экономики Украины. Сб. науч. тр. НАН Украины, Т. 1. – Донецк : Ин-т экономики пром-сти, 2002. – С. 222–231.

ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*М. Є. Рогоза, д.е.н., професор; В. Б. Павлова, магістр
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Формування ринкової економіки в Україні істотно вплинуло на умови діяльності підприємств: змінилася форма власності, методи та принципи державного регулювання, посилилася міжнародна конкуренція. В сформованих умовах бізнесу традиційні методи управління підприємством мало підходять у швидкозмінному конкурентному середовищі на зовнішньому та внутрішньому ринках. Оптимальним процесом, який направлений на виживання й стабільне функціонування підприємства в подібних умовах є розвиток. У зв'язку з цим розвиток є важливою умовою ефективності життєдіяльності вітчизняних підприємств в конкурентній боротьбі на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Для ефективної діяльності підприємства в умовах ринкової економіки необхідне швидке прийняття рішень, для чого потрібно володіти достатнім обсягом інформації. Інформація повинна бути актуальною, достовірною та вичерпною.

Оскільки на будь-якому підприємстві, організації чи установі постає проблема швидкого збору інформації та доступу до неї очевидно є актуальність теми.

Аналіз сучасних наукових досліджень і публікацій. На дану тему звертали увагу чимало вітчизняних і зарубіжних авторів, таких як: Кунегін С. В., Гаранін М. В., Тигаренко Г. А., Ситник В. Ф., Трішаков Л. В., Зайдман С. А. [1–6].

Широка інформатизація всіх сфер діяльності нашого суспільства принципово зміцнює роль інформації та інформаційних технологій. Особливо актуальні ці питання для економічних

об'єктів, управління якими – постійний процес переробки значних обсягів різнобічної інформації.

Метою даного повідомлення є дослідження питань інформатизації системи управління задля забезпечення ефективної діяльності підприємства.

На підприємстві, як правило, у окремий підрозділ інформаційна служба не виділяється, а являє собою інтегровану частину процесу ведення господарської діяльності та управління нею. Вона є такою ж необхідною, як основне виробництво, служби маркетингу чи фінансового обліку. Для поєднання окремих підрозділів в ціле і задля забезпечення ефективної господарської діяльності на підприємстві створюється інформаційна система управління розвитком. За її допомогою відбувається обмін інформацією на підприємстві: інформація про діяльність усіх підрозділів та про зовнішні зміни фіксується, аналізується, узагальнюється і використовується в процесі прийняття рішень, які доводяться до осіб, на яких покладено їх виконання.

В інформаційній системі розв'язується комплекс задач, реалізація яких на базі використання сучасних методів управління, застосування економіко-математичних методів і моделей, комплексу технічних засобів та інформаційних технологій забезпечує автоматизацію виконання функцій і процедур управління.

Тому для розвитку підприємства потрібна комплексна система управління, яка об'єднуватиме всі аспекти діяльності підприємства. Це, по-перше, проблеми постановки регулярного менеджменту і, по-друге, проблеми вибору та порядку введення інформаційної системи.

Інформаційна система підприємства повинна володіти наступними властивостями:

- збереження інвестицій – мінімізувати витрати на введення інформаційної системи.

- надійність – передбачає гарантування збереження і доступність даних при будь-яких технічних несправностях і забезпечення ефективного захисту даних від несанкціонованого доступу;

- можливість росту – масштабованість, можливість розширення;

- ступінь автоматизації різних видів діяльності – повнота автоматизації всіх видів діяльності, а не лише бухгалтерії;

- інтуїтивність інтерфейса – можливість користувача розібратися в інтерфейсі без опису;

- можливість інтеграції з електронним документообігом – реалізація функції документообігу в системі чи можливість інтеграції із зовнішньою системою документообігу;

- адаптованість до бізнесу клієнта – ступінь узгодженості властивостей системи з потребами клієнта;

- доступна ціна. [4]

Існує три основні шляхи впровадження інформаційних систем:

- розробка системи власними силами;

- придбання універсальної системи чи пакету прикладних програм;

- аутсорсинг – делегування функцій та повноважень щодо ведення інформаційних технологій зовнішнім організаціям [5].

Висновки. Використання інформаційних систем для управління підприємством необхідне для забезпечення конкурентоздатності за рахунок підвищення її керованості й адаптованості до змін ринкової кон'юнктури.

Для ефективної діяльності підприємства необхідно створити інформаційну систему, яка здатна протягом тривалого часу задовольняти потреби підприємства. Лише великі підприємства можуть дозволити собі включати до штату фахівців, які будуть в змозі розробити та обслуговувати інформаційну систему, яка найповніше відповідатиме потребам підприємства. Тому для середніх та малих підприємств доцільніше створювати інформаційну систему на базі вже існуючих програм, різноманітність яких здатна задовольнити потреби таких підприємств.

Література

1. Сытник В. Ф. Компьютеризация информационных процессов на промышленных предприятиях / В. Ф. Сытник, Х. Срока, Н. В. Еремина. – К. : Катовице: Техника: Экономическая академия им. К. Адамецкого, 2001. – 215 с.
2. Кунегин С. В. Информационные системы в экономике : учебник / С. В. Кунегин. – М. : 1996. – 382 с.
3. Гаранин М. В. Системы и сети передачи информации / М. В. Гаранин, С. В. Журавлев. – М. : Экзамен, 2003. – 336 с.
4. Автоматизированные информационные технологии в экономике/ Под. ред. Г. А.Титоренко. – М. : Компьютер ЮНИТИ, 1998. – 336 с.

5. Полковский Л. М. Автоматизация учета на базе персональных ЭВМ / Л. М. Полковский, С. А. Зайдман, М. Е. Беркович -- М. : Финансы и статистика, 2001. -- 192 с.
6. Тришанков Л. В. Записки руководителю, который думает компьютеризировать свой бизнес / Л. В. Тришанков // Экономика и прогнозирование. -- 2005. -- № 5.
7. http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2009_25/homenko.htm
8. Столяров В. Ф. Формування системи управління інноваційним розвитком підприємств легкої промисловості України на базі головного ВНЗ галузі національного рівня [Текст] / В. Ф. Столяров, Ю. Ю. Ямко // Легка промисловість. -- Науково-виробничий журнал, 2008. -- N 1. -- С. 34–38.

ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ В УПРАВЛІННІ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

*Є. М. Ємець, к.ф.-м.н., доцент; І. А. Турська, магістр
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

В багатьох сферах людської діяльності, відбувається синтез різних галузей науки. Зростаюча складність процесів і явищ, що досліджуються дала поштовх до формування поняття про складні динамічні системи, дослідження та аналіз яких пов'язані з певними специфічними труднощами. До цього типу систем належать, зокрема, і соціально-економічні системи. У процесі розробки відповідних методів дослідження складних динамічних систем виникали численні прийоми та підходи, які поступово нагромаджувались, удосконалювались, узагальнювались, закладаючи основи технології та методології подолання зазначених труднощів – кількісних і якісних, а водночас сприяючи розвитку таких міждисциплінарних наукових напрямків, як загальна теорія систем, системний аналіз і кібернетика.

При управлінні розвитком підприємства використовується системний аналіз [1–7]. *Системний аналіз* – це певний підхід до вирішення проблем, методологія дослідження та проектування складних систем, пошуку, планування та реалізації заходів, спрямованих на вирішення проблемних ситуацій в управлінні організацією.

Системний аналіз дозволяє виявити доцільність створення або вдосконалення організації, визначити, до якого класу складності вона відноситься, виявити найбільш ефективні методи наукової організації праці, які застосовувалися раніше. Кінцевою метою такого дослідження є розробка і впровадження вибраної моделі системи управління розвитком.

Дослідження починається з уточнення або формулювання цілей конкретної системи управління розвитком і пошуку критерію ефективності, який повинен бути виражений у вигляді конкретного показника. Як правило, більшість організацій є багатоцільовими. Безліч цілей витікає з особливостей розвитку підприємства і його фактичного стану в даний період часу, а також стану навколишнього середовища

Чітко і грамотно сформульовані цілі розвитку підприємства є основою для системного аналізу і розробки програми досліджень. Програма системного аналізу в свою чергу включає перелік питань, що підлягають дослідженню і їх пріоритетність.

Розглядаються наступні розділи:

- аналіз підприємства в цілому;
- аналіз типу виробництва і його техніко-економічна характеристика;
- аналіз підрозділів підприємства, що випускають продукцію (послуги) – основні підрозділи;
- аналіз допоміжних і обслуговуючих підрозділів;
- аналіз системи управління підприємством;
- аналіз форм зв'язків документів, що діють на підприємстві, маршрути їх руху і технологія обробки.

Системний аналіз використовується, насамперед, для вивчення цілей розвитку організації, з яких випливатимуть цілі розвитку й удосконалення системи управління.

За допомогою системного аналізу можна виявити не тільки причини, що викликають які-небудь негативні наслідки, але й умови, в яких виникають ці причини, а відповідно й передбачити проведення відповідних заходів, що ліквідують негативні явища. Слід відзначити, що існує можливість неповноти інформації і самого аналізу, неможливо інколи визначити фактори соціально-політичного характеру, моральні фактори, які оцінюють особи, що приймають рішення тільки на основі власних думок та інтуїції. Але важливо те, що на них загострюється увага і їх можна врахувати при прийнятті рішень.